

HYTE -indikaattorit: toimintaa kuvaavat

**Toteuma
2018**

Peruskoulutus	
Kouluympäristön terveellisyys ja turvallisuus, koulu yhteisön hyvinvoinnin edistäminen	Teema aktiivisesti esillä koulujen toiminnassa ja kehittämisessä osana yhteisöllistä opiskeluhoitotyötä
Vähintään 16 tuntia viikossa työskentelevien opettajien lukumäärä jaettuna 100 oppilaalla	2,53
Koulupsykologin työpanoksen määrä viikossa jaettuna 100 oppilaalla / koulukuraattorin työpanoksen määrä viikossa jaettuna 100 oppilaalla	Koulupsykologit 0,96 ja kuraattorit 0,77
Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa	Koulukohtainen seuranta
Koulussa on yhteisesti sovittu käytäntö tai menettelytapa koulutapaturmien ennaltaehkäisemisestä	Kyllä. Koulujen turvallisuuskansiot
Koulun oppilaita aktivoidaan koulumatkaliikuntaan	Lähellä asuvien osalta kyllä, n. 1000 oppilasta koulukuljetuksessa
Koulussa pitkät liikuntavälitunnit	Toteutuu osalla kouluista
Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä	Kouluruokasuositus toteutuu melko hyvin, välipaloja maksullisena osalla kouluista
Koulun opetussuunnitelmassa on kuvattu kouluruokailun järjestämisessä tehtävä yhteistyö ruokailusta vastaavan henkilökunnan kanssa	Kyllä

HYTE -indikaattorit: toimintaa kuvaavat

2018

Liikunta	
Kunnassa on päätetty terveyttä ja hyvinvointia edistävän liikunnan vastuutahosta	Hyvinvointityöryhmä, perhepalvelukoordinaattori, liikuntapalvelut
Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakoarviointiin	Liikuntapalvelupäällikkö vastaa terveystoiminnan suunnittelusta sekä kuuluu Terve ja liikkuva Sastamala työryhmään
Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteistyökokouksen	Seurafoorumi, johon kutsutaan urheiluseurat 1-2 kertaa vuodessa (kaikki paikalliset urheiluseurat). Seuraparlamenttitoiminta, joka käynnistettiin vuonna 2016 ja toiminnassa on mukana kahdeksan paikallista urheiluseuraa ja liikuntapalvelut. Seuraparlamentti kokoontuu 4-6 kertaa vuodessa
Kunnan viimeksi laadittuun hyvinvointikertomukseen tai muuhun vastaavaan kertomukseen sisältyy kuvaus kuntalaisten liikunta-aktiivisuudesta	Hyvinvointikertomukseen 2012-2016 on koottu liikunnalliset toteumat sekä eri hankkeiden (terveysliikuntahanke, Liikkuva koulu –hanke, Liikkuva Sastamala –hanke; henkilöstön liikuntahanke) käytänteitä kuntalaisten liikunta-aktiivisuuden lisäämiseksi. Hyvinvointikertomuksesta tehdään myös vuosittain raportointi. Liikuntapalveluiden vuosittaisessa toimintakertomuksessa tilastoidaan liikuntaryhmien osallistujamäärät, liikuntapaikkojen käyttö.
Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa	Liikuntapalveluiden vuosittaisessa toimintakertomuksessa tilastoidaan liikuntakerhojen osallistujamäärät. Seurojen ja yhdistysten avustushakemuksissa kysytään alle 18v osallisuus toiminnassa.

Kunnassa kokoontuu säännöllisesti liikuntaseurojen ja -yhdistysten sekä kunnan yhteinen asiantuntijaelin	Seuraparlamentti kokoontuu 2-4 kertaa vuodessa. Parlamenttiin kuuluu viisi vakiojäsentä (isommat seurat) sekä kaksi vaihtuvaa jäsentä (pienemmät seurat). Kuntaa edustavat liikuntapalvelupäällikkö ja liikuntakoordinaattori
Kunta tekee liikuntapaikkojen ja -palveluiden käyttäjille asiakaspalautekyselyjä vähintään joka toinen vuosi	Kuntosalitoiminnasta on toteutettu asiakaspalvelukyselyt noin neljän vuoden välein. Jatkossa asiakaspalvelukyselyjä toteutetaan useimmin. Uimahallin sekä Vinkin vapaa-aikakeskuksen asiakaskyselyt kahden vuoden välein
Kuinka usein kunta seuraa lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta	7-18v terveystiliikuntakysely toteutetaan kahden vuoden välein yhteistyössä perusopetuksen kanssa. MOVE-testit 5. ja 8. luokan oppilaille joka vuosi. Kouluterveyskysely joka toinen vuosi
Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikkumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille	Lasten ja nuorten soveltavat liikuntakerhot (kolme ryhmää). 1-2lk:n maksuttomat liikuntakerhot iltapäivisin jokaisella alakoululla.
Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä	Hyvinvointityöryhmä = kaupungin johtoryhmä, Terve ja liikkuva – Sastamala työryhmä. Liikuntapalveluiden osallistuminen vanhusneuvostotoimintaan, Voimaan vanhuuteen toimintaan sekä harrastustakuutyöryhmän toimintaan. Liikuntaneuvoltatoiminnasta vastaaminen

HYTE -indikaattorit: toimintaa kuvaavat	Toteuma
	2018
Johtaminen	
Kunnan investointiohjelmassa otetaan huomioon kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteet	Kyllä, kaupungin investointisuunnitelmassa on otettu huomioon hyvinvointisuunnitelmassa määritellyjä hyvinvointi-investointeja, investoinnit edistävät kuntalaisten hyvinvointia
Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen	kyllä
Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja edistämisen tavoitteiden toteutumista	kyllä
Kunnassa laaditaan laaja hyvinvointikertomus kerran valtuustokaudessa	kyllä
Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä	kyllä
Kunnassa toimii hallituksen tai valtuuston asettama lapsiparlamentti tai vastaava	kyllä nuorisovaltuusto
Kunnan palveluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asiakasraateja ja foorumeja	Kuntalais-/asiakasraatien toimintaa ja toimintaperiaatteita selvitetään ja mahdollisten raatien toiminta käynnistetään kokeilujen kautta vuonna 2019
Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista	Vuosittainen hyvinvointikertomus tehdään
Kunnanhallituksessa tai kunnanvaltuustossa on käsitelty paikallista turvallisuussuunnitelmaa ja päätetty toimenpiteistä	Vuonna 2018 valmistunut hyvinvointisuunnitelma vuosille 2018-2021, jossa suunniteltu, että turvallisuuskartoitus/-kysely tehdään 2020 ja sen pohjalta laaditaan turvallisuussuunnitelma

**Toteuma
2018**

HYTE -kerroin: toiminnan tulosta kuvaavat indikaattorit

THL:n kouluterveyskyselyn tuloksista	Kouluterveyskysely 2017	
kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, osuus 8. ja 9. luokan oppilaista	21,9	
tupakoi päivittäin, osuus 8. ja 9. luokan oppilaista	7,5	
ylipaino, osuus 8. ja 9. luokan oppilaista	24,9	
Tilastokeskuksen tutkintorekisterin tietoja		
koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24 vuotiaat, osuus vastaavanikäisestä väestöstä	7,1	2017
Työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilastoa		
nuorisotyöttömät, osuus 18-24 vuotiaasta työvoimasta	13,4	2017
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, toimeentulorekisteri		
toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25-64 -vuotiaat, osuus vastaavanikäisestä väestöstä	6	2017
Eläketurvakeskus, eläketilastot		
työkyvyttömyyseläkettä saavat 25-64 -vuotiaat, osuus vastaavanikäisestä väestöstä	9,6	2017
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, erikoissairaanhoidon- ja perusterveydenhuoltotilastot, hoitoilmoitustiedot		
kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajakset 65 vuotta täyttäneillä henkilöillä verrattuna 10 000 vastaavan ikäiseen henkilöön	158	